

راز چشم

● نازنین مشایخ

● نمادهای عزاداری حضرت ابوالفضل (ع)

حتماً تا به حال توجهات به نمادهایی که در دسته‌های عزاداری توسط عزاداران حمل می‌شود، جلب شده است. اما می‌دانی معنی آن‌ها چیست؟ می‌دانی کدام یک از آن‌ها یادآور حضرت ابوالفضل (ع) است؟ **پنج (خمس):** این نماد هم دست حضرت ابوالفضل (ع) را به یاد می‌آورد و هم یادآور پنجمین نفر از اهل بیت پیامبر (ص) است.

علم: بیرق و پرچم است. همچنین نشانه اتحاد مردم پیش از اسلام تا امروز است و در میدان‌های جنگ، هم‌بستگی لشکریان را نشان می‌داد. به همین دلیل دشمنان سعی می‌کردند، پرچم‌دار را بکشند. حضرت ابوالفضل (ع) علم‌دار کاروان امام حسین (ع) بود؛ برای همین زمانی که از پرچم استفاده می‌شود، به یاد حضرت عباس (ع) می‌افتیم.

گاهی زمان در مقابل واقعه‌ای که رخ داده است، کم‌اهمیت می‌شود. گاهی واقعه آنقدر پررنگ است که انگار همین حالا اتفاق افتاده است! راستی کدام واقعه را سراغ داری که زمان هیچ اثری روی آن نگذاشته باشد؟ داستان بلندآوازه امام حسین (ع) و یارانش همان واقعه شگرف است که زمان را بی‌معنی کرده است. چه کسی باور می‌کند این واقعه در سال ۶۱ قمری رخ داده باشد؟ مگر نه اینکه در ذهنمان آنقدر پررنگ است که انگار در حوالی خودمان اتفاق افتاده؟ ما در این مطلب از عاشورا به راه می‌افتیم و به سمت اربعین می‌رویم. با این سفر خیالی همراه شو تا بیشتر در مورد عزاداری امام حسین (ع) بدانی.

● آغاز عزاداری در ایران

رسم عزاداری در ایران قدمتی طولانی دارد و هر شهری آیین عزاداری سنتی مخصوص به خودش را دارد. سابقه اولین عزاداری در ایران به صورت امروزی به زمان حکومت «آلبویه» برمی‌گردد. آن‌ها خاندانی ایرانی بودند که در منطقه دیلمان سکونت داشتند.

در زمان صفویه «زنجیرزی» و عزاداری «شاه‌حسین» به عزاداری‌های پیشین اضافه شد. در دوران قاجار هم رسم «شبه‌خوانی» به سایر رسم‌ها اضافه شد.

● از زاویه‌ای دیگر

در سال ۲۰۱۴ نشریه آمریکایی «هافینگتون پست» به پیاده‌روی عظیم اربعین (ع) اشاره کرد و در این باره نوشت: «اگر می‌خواهی اسلام حقیقی را بشناسی، به زیارت اربعین برو؛ زیرا مراسم ارزش‌ها و الگوهاست.»

• پای پیاده تا حرم

از سال ۱۳۸۸ حرکتی خودجوش و مردمی در کشورمان اتفاق افتاده است. مردم چند روز پیش از فرارسیدن اربعین پای پیاده به سمت کربلا به راه می‌افتند تا روز اربعین آنجا باشند. در این راه‌پیمایی علاوه بر مسلمانان ایران، مسلمانان عراق و کشورهای دیگر هم حضور دارند.

• پاداش زیارت امام حسین(ع)

از امام صادق(ع) نقل است، کسی که با پای پیاده به زیارت امام حسین(ع) می‌رود، گناهانش آمرزیده می‌شود و آتش دوزخ او را نخواهد سوزاند.

• سوگواره روستای طوبریج

آیا چیزی در مورد عزاداری اهالی روستای طوبریج شنیده‌ای؟ این روستا در ۱۰ کیلومتری کربلا قرار دارد و ظهر روز عاشورا مردم با سروپای برهنه و دوان‌دوان از آنجا به سمت کربلا می‌دوند. آن‌ها این حرکت را از همان سال واقعه یعنی سال ۶۱ انجام می‌دهند.

آن سال خبر واقعه به مردم روستا رسیده بود و آن‌ها برای یاری امام حسین(ع) و یارانش به سوی کربلا دویدند، اما دیر رسیدند. حالا آن‌ها هر سال ظهر روز عاشورا پای پیاده از روستایشان به سمت کربلا می‌دوند و صدای رسای شعارهای «واحسین واحسین» آن‌ها همه‌جا را پر می‌کند.

• مردم شهرهای ایران در مراسم امام حسین(ع)

آیین «نخل‌برداری» در یزد، مراسم «توغ‌برداری» در کاشان، مراسم «چایینه» در ایلام، «طوق‌بندان» در شاهرود، «به سمت قدمگاه» در بندرعباس، «سوک سیاوش» در خرم‌آباد و «طشت‌گذاری» در آذربایجان و اردبیل از جمله مراسم‌های عزاداری برای امام حسین(ع) هستند.